

Ủy Hội Sông Mê Công

Văn phòng Ban thư ký tại Phnôm Pênh (OSP)
576 National Road, #2, Chak Angre Krom,
P.O. Box 623, Phnôm Pênh, Campuchia
Tel. (855-23) 425 353. Fax (855-23) 425 363

Văn phòng Ban thư ký tại Viêng-Chăn (OSV),
Văn phòng Thư ký chấp hành
184 Fa Ngoum,
P.O. Box 6101, Viêng-Chăn, CHDCND Lào
Tel: (856-21) 263 263. Fax: (856-21) 263 264

THÔNG CÁO BÁO CHÍ

MRC nhận thông báo đầu tiên về dự án trên dòng chính sông Mê Công

Viêng-Chăn, CHDCND Lào

22 09 2010

Ủy hội sông Mê Công (MRC) đã nhận được thông báo chính thức từ Chính phủ CHDCND Lào về một dự án đề xuất xây dựng đập thủy điện trên dòng chính sông Mê Công ở tỉnh Xayaboury. Dự án thủy điện Xayaboury sẽ là dự án đầu tiên trong một loạt các dự án cùng loại trên dòng chính sông Mê Công ở hạ lưu Trung Quốc. Dự án có công suất 1260 megawatt điện, chủ yếu dành cho xuất khẩu sang Thái Lan. Tất cả hiện đang có sáu đề xuất xây dựng dự án thủy điện trên dòng chính sông Mê Công giữa Chiang Sen và Viêng-Chăn. Mặc dù thông tin sơ bộ về dự án này đã được chia sẻ từ trước giữa các nước thành viên MRC, thông báo này sẽ lần đầu tiên kích hoạt tiến trình [Quy chế về Thông báo, Tham vấn trước và Thỏa thuận \(PNPCA\)](#) của MRC.

"Tiến trình tham vấn trước là một yêu cầu của Hiệp định Mê Công 1995 qua đó các nước thành viên cùng xem xét bất cứ con đập nào được đề xuất xây dựng trên dòng chính nhằm đạt được sự đồng thuận về việc có nên tiến hành xây dựng đập đó hay không, và nếu vẫn tiến hành thì dưới những điều kiện nào. Chúng tôi dự kiến sẽ cần khoảng 6 tháng để tiến hành một đánh giá chi tiết tất cả các vấn đề có liên quan nhằm giúp các quốc gia đi đến một kết luận đôi với đề xuất đưa ra" ông Jeremy Bird, Thư ký chấp hành của Ban Thư ký Ủy hội sông Mê Công cho biết.

[Hiệp định Mê Công 1995](#) thiết lập [Quy chế về Thông báo, Tham vấn trước và Thỏa thuận \(PNPCA\)](#), qua đó quy định rằng các Quốc gia Thành viên phải thông báo cho [Ủy ban Liên hợp](#) của Ủy hội trong trường hợp họ muốn tham gia vào bất cứ dự án phát triển hạ tầng lớn nào (ví dụ như các dự án thủy điện) trên dòng chính sông Mê Công hoặc trên các dòng nhánh, đặc biệt nêu các dự án này có thể có các tác động xuyên biên giới đáng kể tới người dân hay môi trường ở hạ lưu.

Tuy vậy, dự án Xayaboury chỉ là một trong rất nhiều các dự án được đề xuất xây dựng trên dòng chính, và do đó năm ngoái Ủy hội sông Mê Công đã chỉ định một nhóm chuyên gia độc lập tiến hành một Đánh giá Môi trường Chiến lược (SEA) của tất cả các dự án dòng chính được đề xuất bao gồm cả các ảnh hưởng của các đập thủy điện đã được xây dựng và trong kế hoạch tại Trung Quốc trên thượng lưu sông Mê Công.

"Đánh giá Môi trường Chiến lược (SEA) này là một phần trong chuẩn bị của Ủy hội cho tiến trình PNPCA và báo cáo cuối cùng của Đánh giá này sẽ được đưa ra cuối tháng 9. Báo cáo sẽ đưa ra một phân tích cần thiết về các lợi ích, chi phí và tác động của tất cả các đề xuất dự án này trong đó bao gồm các tác động lũy tích và thông tin về chia sẻ lợi ích và chi phí," ông Bird cho biết "Đánh giá Môi trường Chiến lược này là một trong các nghiên cứu bao quát nhất trong cùng thể loại và sẽ được đưa ra kịp thời để cung cấp thông tin cho các cuộc thảo luận của bốn quốc gia trong khuôn khổ tiến trình PNPCA cho dự án Xayaboury."

Bản thân tiến trình PNPCA là một cơ chế chính thức đã được thiết lập cho phép mỗi hoặc hơn một Quốc gia Thành viên đệ trình một dự án riêng rẽ để cả bốn nước cùng cân nhắc ở cấp khu vực. Trong trường hợp dự án thủy điện Xayaboury, Chính phủ CHDCND Lào đã thông báo cho Ủy hội sông Mê Công để bắt đầu tiến trình PNPCA. Trong tiến trình PNPCA của dự án Xayaboury, Ủy ban Liên hợp của Ủy hội bao gồm các đại diện của bốn Quốc gia Thành viên, sẽ tham vấn nhằm cố gắng

đạt tới một quan điểm thống nhất về đề xuất dự án này. Tiến trình tham vấn này là một trong các điều khoản quy định trong Hiệp định Mê Công 1995 nhằm thúc đẩy hợp tác trong quản lý bền vững nguồn tài nguyên nước của lưu vực và tránh để xảy ra xung đột trong khu vực.

Cũng như với bất cứ dự án hạ tầng lớn nào, sẽ cần phải cân nhắc về những đánh đổi giữa lợi ích và tác động. Một vai trò của Đánh giá Tác động Môi trường chiến lược là xem xét mức độ mà bất cứ tác động tiêu cực nào có thể tránh, giảm thiểu hoặc giảm nhẹ được. Ủy ban Liên hợp sẽ cân nhắc khía cạnh này trong các đề xuất từ các nhà đầu tư trước khi đưa ra kết luận.

Cho đến nay, một loạt các dự án trên các dòng nhánh của sông Mê Công đã được thông báo theo thủ tục PNPCA, nhưng đối với các dự án trên dòng chính, sự tương tác ở cấp độ cao hơn trong giữa các Quốc gia Thành viên thông qua tiến trình “tham vấn trước” là cần thiết trước khi bắt cứ một sự thông qua dự án có tính pháp lý của các quốc gia được đưa ra. Sự phân biệt này phản ánh tính chất bao quát hơn của các tác động tiềm tàng về môi trường và xã hội của các đập thủy điện được đề xuất trên dòng chính, ví dụ như đối với sự di cư của cá và sinh kế của người dân.

-hết-

Chú thích:

Ủy hội sông Mê Công (MRC) là tổ chức liên quốc gia chịu trách nhiệm về hợp tác trong quản lý bền vững Lưu vực sông Mê Công mà thành viên bao gồm Campuchia, CHDCND Lào, Thái Lan và Việt Nam. Để đối phó với thách thức này, Ủy hội xem xét tất cả các lĩnh vực bao gồm nghề cá bền vững, xác định các cơ hội đối với nông nghiệp, duy trì tự do giao thông thủy, quản lý lũ và bảo vệ các hệ sinh thái quan trọng. Nhưng quan trọng hơn cả là các ảnh hưởng trong tương lai của các đợt lũ cực đoan, hạn hán kéo dài và mực nước biển dâng cao liên quan đến biến đổi khí hậu. Để đưa ra lời tư vấn của mình, Ủy hội hướng đến việc khuyến khích đối thoại trên diện rộng giữa các chính phủ, bộ phận tư nhân và toàn xã hội về các thách thức này.

Đập Xayaboury nằm cách Luang Prabang khoảng 150 km về phía hạ lưu, ở phía bắc CHDCND Lào. Đập này có công suất lắp đặt khoảng 1.260 MW, dài 810 m và cao 32 m và có một khu vực hồ chứa rộng 49 km² và dung tích chứa thực 225 Mm³. Lượng chính của thủy điện từ dự án này sẽ xuất khẩu sang Thái Lan. Mục tiêu chính của dự án đập Xayaboury là để tạo ra nguồn thu từ trao đổi ngoại tệ dùng cho phát triển kinh tế - xã hội của CHDCND Lào. Nhà phát triển là công ty Ch. Karnchang Public Co. Ltd. của Thái Lan đã thương lượng một hiệp định thuê quan EGAT trong tháng 7 năm 2010.

Để có thêm thông tin, liên lạc với: Tiffany Hacker, Tư vấn tạm thời về Truyền thông, Tel: +856 20 56120695 hoặc +856 21 263 263 Số máy lẻ. 4703 (CHDCND Lào) e-mail: damian@mrcmekong.org - hoặc Khy Lim, Cán bộ Truyền thông, Tel: +856 20 5622 8131 e-mail: khy@mrcmekong.org.

www.mrcmekong.org